

[Knaud Hertling.]

menneskers arbejde. Bestemmelsen i § 28, stk. 2, om, at børn, der er fyldt 10 år, kan anvendes til arbejde ved rensning, behandling m.v. af fisk i skoleferien, når arbejdet ikke frembyder fare for barnet, er jeg meget lidt begejstret for. Man begrundet denne bestemmelse med den tradition, som har været i det grønlandske samfund gennem generationer, og med, at det grønlandske landsråd har godkendt dette. Ja, så skulle altså den hellige grav være vel forvaret. Jeg tror dog, at arbejdsministeren vil være enig med mig i, at der findes gode traditioner og dårlige traditioner.

Samtidig beder jeg ministeren om at lægge mærke til, at der er vigtige nuancer i dette forhold. Der findes i Grønland en god og livsnødvendig tradition for, at fangere og fiskere skal oplære deres sønner i disse erhverv i en meget ung alder. De skal vænne sig til disse erhvervs hårde vilkår i en meget ung alder. Denne gode tradition vil jeg selv gerne være med til at bevare, men bestemmelsen i § 28, stk. 2, er ikke medtaget af opdragelseshensyn. Her drejer det sig om lønarbejde i fiskerisæsonen i skoleferien. Lad være, at vi har kendt dette fænomen i mange år i Grønland, men mon ikke vi i dag burde sige, at vi har kendt fænomenet for længe? Det er en dårlig og påtvungen tradition. Den er påtvunget af ønsket om en høj produktivitet. Den er dårlig, fordi den er en følge af mange familiers dårlige økonomi, og jeg beder om, at vi ikke overser, at det her drejer sig om et socialt problem, som forsøges retfærdiggjort gennem et produktivitets-synspunkt. Det er et u-landsproblem, som vi skal have råd til at afskaffe nu. Jeg tror, at vi i den situation skal tale med socialministeren eller ministeren for Grønland for at finde ud af, om ikke vi i stedet for burde tale om forhøjelse af de uanstændigt lave børnetilskud i Grønland, lave i forhold til omkostningsniveauet i landet og i forhold til børneantallet og dermed forsørgerbyrden.

Arbejdsministeren ønsker arbejdstilsynsvirksomheden placeret i København, selv om både Grønlands landsråd og Grønlands Arbejder Sammenslutning som en udtrykkelig forudsætning for godkendelsen af dette forslag havde ønsket tilsynet placeret i Godthåb. Det forekommer mig, at arbejdsministerens begrundelse for placeringen i

København både er ulogisk og uhensigtsmæssig. Den er ulogisk, fordi ministeren først erkender, at det er nødvendigt med en særlovgivning på dette område i Grønland på grund af de meget forskellige forhold i de to lande, og så alligevel går ud fra, at man må bygge på de erfaringer, som man har indhøstet hernede. Så mon ikke den indstilling, at man ikke bør skabe for mange administrationsorganer i Grønland, er den egentlige begrundelse for at placere tilsynet i København? Men denne begrundelse er uhensigtsmæssig, eftersom arbejdets grundighed afhænger af et perfekt kendskab til landets problematik.

Når man sidder hernede, mangler man mange relevante oplysninger om forskellige detaljer i det daglige liv, detaljer, man kun kan få gennem samtaler med folk på stedet, gennem lokalaviserne og gennem Grønlands radios nyheder. Denne intime indlevelse i forholdene i selve landet er en meget vigtig forudsætning for, at tilsynet kan blive virkelig effektivt.

Som jeg sagde i begyndelsen af min tale, er jeg stort set glad for lovforslaget, men det fremgår også af talen, at der er flere vigtige ting at tale om i udvalget. Det er mit håb, at udvalgsbehandlingen vil kunne klare de problemer, jeg har rejst her ved første behandling af dette lovforslag.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Jeg vil gerne takke for den tilslutning, der er givet til en god og saglig behandling af dette lovforslag, som drejer sig om et af de arbejdsmarkedsspørgsmål, der egner sig til en god tværpolitisk og saglig udvalgsbehandling her i folketinget.

Der er rejst et par enkelte problemer, som jeg vil nævne og kommentere, men først skal jeg gøre en bemærkning til det forhold, at lovforslaget først fremkommer nu og på grundlag af en betænkning, med hvilken arbejdet blev sat i gang for 8 år siden. Forholdet er det, at denne betænkning blev færdig for godt et par år siden, og da fik jeg en henvendelse fra det danske LO, der gik ud på, at man simpelt hen burde overføre den lovgivning, der på arbejderbeskyttelsesområdet gælder i det sydlige Danmark, til også at være gældende i Grønland. Det var denne henvendelse, der gav anledning til, at arbejdsrådet sendte en delegation til Grøn-